

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Horváth Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes beve** (címe) felperesnek - a Kárpáti Ügyvédi Iroda által képviselt **alperes neve** (címe) alperes ellen Cstv. 40. §-a alapján indított perben a ... Törvényszék 2014. november hó 19. napján kelt számú ítélete ellen az alperes részéről 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és az alperest terhelő marasztalási összeget 2.119.158,- (kettőmillió-száztizenkilencezer-százötvennyolc) forintra, és ebből 1.495.158 forintnak 2013. január 10. napjától, 624.000 forintnak 2013. augusztus 26. napjáig a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félévek első napján érvényes jegybanki alapkamatnak megfelelő mértékű kamatára leszallítja. Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állami adóhatóság felhívására 8.200,- (nyolcezer-kettőszáz) forint feljegyzett elsőfokú eljárási illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 23.500,- (huszonháromezer-ötszáz) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állami adóhatóság felhívására 10.900,- (tízezer-kilencszáz) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a Cstv. 40. § (2) bekezdése alapján kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2.264.000,- forintot és ennek kamatait. Megállapította, hogy a felperes ellen 2013. január hó 22. napján előterjesztett felszámolási kérelem benyújtását megelőzően, 2013. január hó 10. és 2013. augusztus hó 26. napján az alperes részére 1.640.000,- és 624.000,- forint összegben visszafizetett tagi kölcsön visszafizetésével az alperes a társaság többi hitelezőjéhez képest előnyben részesült, a felperes az alperest a többi hitelező terhére elégítette ki. Kiemelte, hogy a szolgáltatás nem tartozik a rendes gazdálkodás, a társaság cégjegyzékbe bejegyzett tevékenységi köre gyakorlásába.

Utalt arra, hogy a Cstv. 40. § (2) bekezdése alkalmazása tekintetében közömbös, hogy alperes időközben az üzletrészét értékesítette, hogy követelésének egy része változatlanul fennáll, és az is, hogy a tagi kölcsön célja a társaság megmentése volt.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte hivatkozással arra, hogy a tagi hitel nyújtásának célja a társaság működőképességének biztosítása volt, a szerződés a rendes gazdálkodás körébe tartozott, nem ütközött a jó erkölcsbe. Kiemelte, hogy a felperes esedékességet követően teljesített az alperesnek, a tartozás már 2012. évben lejárt. Utalt arra, hogy visszafizetésekor a felszámolási eljárásról nem volt tudomása. Hivatkozott arra is, hogy üzletrészét a felszámolás jogerős elrendelése előtt, 2013. július hó 1. napján értékesítette. Kifejtette, hogy a teljesítéssel a felperes nem részesítette előnyben az alperest.

A fellebbezés részben megalapozott.

A másodfokú bíróság a másodfokú tárgyaláson a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján tájékoztatta a felperest arról, hogy a felperest terheli annak bizonyítása, hogy az alperes a társaság többi hitelezőjéhez képest előnyben részesült, az alperes többhöz, a követelése nagyobb hányadához jutott hozzá, mint amennyihez a felszámolási eljárásba bejelentkező hitelezőként hozzájutott volna, a felszámolási eljárásban nincs, illetőleg kevesebb a rendelkezésre álló vagyon, mint a bejelentett hitelezői igény.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú eljárás iratai, és a felperes fenti felhívást követően a másodfokú eljárásban csatolt beadványa alapján kiegészíti az alábbiakkal:

A 2015. január hó 27. napján előterjesztett felszámolási közbenső mérleg szerint adós gazdálkodó szervezet a peresített követelésen kívül egyéb vagyonnal nem rendelkezik.

A felperes felszámolási eljárása során a következő hitelezői igények visszaigazolására került sor: határidőben érkezett hitelezői igények: „E” kategória 528.550,- forint és 922.499,- forint, „F” kategória 5.738,-, 9.225,- és 5.000,- forint, „G” kategória 45.226,- forint, (így összesen 1.516.238 forint határidőn belül érkezett hitelezői igény) határidőn túl érkezett hitelezői igény 49/D. § szerinti kategóriában 247.650,- forint. Kiegyenlítetlen felszámolási költség 121.920,-forint, 381.000,-forint és 100.000,-forint (összesen 602.920 forint).

Amennyiben az alperes a részére korábban megfizetett 2.264.000,- forint összegű követelését a felszámolási eljárás során hitelezői igénybejelentéssel érvényesítette volna, a követelést a Cstv. 57. § (1) bekezdése h) pontja szerint kellett volna besorolni.

Az így kiegészített tényállásra figyelemmel helyesen állapította meg az elsőfokú

bíróság, hogy az alperes az adós gazdálkodó szervezet többi hitelezőjéhez képeset előnyben részesült a tagi kölcsön visszafizetése során.

A peres felek tagi kölcsönszerződést kötöttek egymással, a szerződés szerinti tagi kölcsönt az alperes a felperesnek átadta, a felperes pedig azt köteles, illetve jogosult volt visszafizetni a jelen ügyben még alkalmazandó Ptk. 523. § (1) bekezdése értelmében. A tagi kölcsönszerződést a felperes nem támadta meg, annak semmisségét nem állította. A peres felek között 2013. január hó 10. és augusztus hó 26. napján nem történt más, mint a felperes - a kölcsönszerződés szerinti fizetési kötelezettségének részben eleget téve - az alperesnek a kölcsönből 2.264.000,- forintot visszafizetett.

A fentiek nem jelentik azt, hogy az egyébként érvényes, és a felperes által a Cstv. 40. § (1) bekezdése alapján sem támadott tagi kölcsönszerződés fenti módon történő teljesítése ne ütközhetne a Cstv. szabályaiba, és ne sérthetné a hitelezők érdekeit. A Cstv. 40. § (2) bekezdése értelmében ugyanis a felszámoló az adós nevében az (1) bekezdés szerinti határidőn belül visszakövetelheti az adós által a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző 60 napon belül, és azt követően nyújtott szolgáltatást, ha annak eredménye egy hitelező előnyben részesítése, és a szolgáltatás nem minősül a rendes gazdálkodás körébe tartozó szolgáltatásnak. A Cstv. 40. §-ának hatályos szövegét, és egyben jelenlegi (2) bekezdését megállapító 2004. évi XXVII. tv. 53. §-ához fűzött indokolás kifejti, hogy a Cstv. 40. § (2) bekezdésének beiktatása a Cstv.-be azért szükséges, mert az (1) bekezdésben meghatározott feltételek (fizetésképtelenség közeli helyzetben lévő adós egy hitelezőjének előnyben részesítése) nem csak úgy valósulhatnak meg, hogy az adós az egyik hitelezőjével új szerződést köt, vagy jognyilatkozatot tesz, hanem úgy is, hogy az adós nem köt új szerződést, hanem egy fennálló szerződés alapján teljesít, kifizetést eszközöl, biztosítékot nyújt, kiegészítő vagy helyettesítő biztosítékot nyújt. Ezen esetekben reálaktusokról van szó, amelyekre nem alkalmazható a megtámadási jog, ezért szükséges külön rendelkezni a visszakövetelési jogról, illetve annak kizárásáról. A perbeli esetben is egy, már fennálló szerződés teljesítése történt meg az adós részéről, e teljesítés, mint reálaktus eredményeként a teljesített összeg visszakövetelésének a Cstv. 40. § (2) bekezdésében írt feltételei fennállásáról kellett a perben dönten. Tévesen hivatkozott ezért az alperes arra, hogy a tagi hitelszerződés jó erkölcsbe ütközését a perben vizsgálni kell, közömbös továbbá a jogvita elbírálása során a felszámolásról történt tudomásszerzés időpontja, és a tagi kölcsön célja is. A Cstv. 40. § (2) bekezdése szerinti kifizetés érvényes szerződésből ered, a kifizetés időpontjában annak jogszerűsége sem volt vitatható, e kifizetett szolgáltatás pusztán a felperes felszámolásának tényére figyelemmel vált visszakövetelhetővé. A Cstv. 40. § (2) bekezdése - miután az előnyben részesítés objektív tényén alapul - a felek magatartásának felróhatóságától is független, a visszakövetelés sem szankciószerű, a visszakövetelésre biztosított törvényi lehetőség a hitelezők közötti megbomlott egyensúly (paritas creditorium) helyreállítását célozza. Mindennek alapján a bíróságnak a Cstv. 40. § (2) bekezdésének alkalmazása során a megbomlott egyensúly helyreállítását, és azt

kell az ítéleti döntésével elérnie, hogy a felszámolási eljárást megelőzően kifizetésben részesülő, valamint a felszámolási eljárásban hitelezői igényt bejelentő - azonos kategóriába tartozó - hitelezők követelésének kielégítése ugyanolyan arányban történjen meg.

Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal abban, hogy a tagi kölcsön visszafizetésével az alperes a felperes többi hitelezőjének hátrányára előnyben részesült. A Cstv. 40. § (2) bekezdését - a fent már részletezettek szerint - a 2004. évi XXVII. tv. állapította meg, indokolása szerint az ügynevezett preferential transactions jogügylet lényege abban ragadható meg, hogy a jogügylet következtében a hitelező többhöz, követelésének nagyobb hányadához jut hozzá, mint amihez, amennyiben a vele egy rangsorban lévő hitelezők hozzájutnak. Annak megállapításához, hogy az e jogszabály által körülírt tényállás megvalósult-e, azt kell vizsgálni, hogy a megindult felszámolási eljárásban van-e, és ha igen milyen összegű hitelezői igény, és a bejelentett hitelezői igény az adós vagyonából kielégíthető-e, avagy sem. A Cstv. 40. § (2) bekezdésében írt tényállás ugyanis csak akkor valósul meg, ha a felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői igények fedezet hiányában nem, vagy nem teljes mértékben elégíthetők ki, és a felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői igények kielégítési arányához képest az előnyben részesült hitelező követelése nagyobb hányadához jutott hozzá. Nem vezethet a Cstv. 40. § (2) bekezdése alkalmazása arra az eredményre, miután nem szankció, nem büntetés, hogy a felszámolás kezdő időpontját megelőzően szolgáltatásban részesülő hitelező kerüljön hátrányba, és a felszámolási eljárásban igényt érvényesítő hitelezők részesüljenek előnyben. Ha a felszámolás kezdő időpontját megelőzően kifizetésben részesülő hitelezőnek a teljes szolgáltatást kellene visszafizetnie, úgy azzal maga kerülne hátrányba, mert a hitelezői igények bejelentésére nyitva álló határidő lejárt miatt elvesztené azt a jogát, hogy a hitelezői igényét bármilyen összeg erejéig is érvényesítse a felszámolási eljárásban (PIT-H_GJ-2010-77.PIT határozat anonimizált határozatok tára).

A perbeli esetben, amennyiben az alperes a tagi kölcsönből nem kap visszafizetést, és hitelezői követelését a felszámolási eljárás során jelenti be, úgy az őt megelőző 1.516.238,- forint összegű határidőn belüli hitelezői igények, valamint a kiegyenlítetlen 602.920 forint felszámolási költség kielégítésére szolgáló vagyon 2.264.000,- forint lett volna. A rendelkezésre álló vagyonból elsősorban kifizetetlen felszámolási költségként 602.920,- forintot kellene kielégíteni, a fennmaradó „E”, „F”, „G” kategóriás hitelezői igények kielégítésére szükséges vagyon 1.516.238,- forint. A rendelkezésre álló vagyon és a hitelezői igények alapján az állapítható meg, hogy az alperes a felszámolási eljárásban 144.842,- forinthez (2.264.000 - 602.920 - 1.516.238) jutott volna hozzá. Ehhez képeset az alperes 2.264.000,- forint szolgáltatáshoz jutott, megállapítható tehát az, hogy e kifizetéssel előnyben részesült, mert a követeléséhez 2.119.158,- forint erejéig a felszámolási eljárás során nem jutott volna hozzá. A határidőn túli hitelező a felszámolási eljárás során kielégítésben nem részesült volna.

A fentieknek megfelelően azt állapította meg a másodfokú bíróság, hogy az alperes

a 2.264.000,- forint hitelezői igénye felszámolási eljárásban történő érvényesítése esetén 144.842,- forinthez jutott volna hozzá, ezért a részére történő kifizetett összegből ezt megtarthatja, a különbözetet köteles a felperesnek megfizetni.

Az alperes részére nyújtott ellenszolgáltatás nem minősíthető a rendes gazdálkodás körébe tartozónak, mert az nem kapcsolódott az adós bejegyzett tevékenységi köreihez, a gazdasági életben nem szokványos, nem mindennapos ügylet teljesítése volt, nem a gazdasági tevékenység folytatásához szükséges áru, anyag, munkaerő szükséglet biztosítására szolgált (BDT2013/2981., 2008/1728. szám alatt közzétett eseti döntések), így a visszakövetelésnek nem volt törvényi akadálya.

Nincs jelentősége annak a ténynek, hogy az alperes az üzletrészt értékesítette-e, mivel a követelése azért tartozik a Cstv.57.§ (1) bekezdés h) pont hd) pontjába, mert a felperes vezető tisztségviselőjének közeli hozzátartozója.

A fentiek okán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és a tőkemarasztalás összegét 2.119.158,- forintra leszállította, a kereset ezt meghaladó részét pedig elutasította.

A másodfokú bíróság a megváltoztatott ítéleti rendelkezésre figyelemmel a pervesztesség-pernyertesség arányában a Pp. 81. §-a alapján döntött az első- és másodfokú költségek viseléséről. A feljegyzett illetékről a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. és 14. §-a, Pp. 81. §-a alapján határozott, figyelemmel az alperes részére engedélyezett, az illeték előlegezésére és viselésére vonatkozó költségmentességre is.

P é c s, 2015. április 15.

Dr. Kovács Ildikó s.k. a tanács elnöke, Dr. Gyöngyösiné dr. Antók Éva s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró